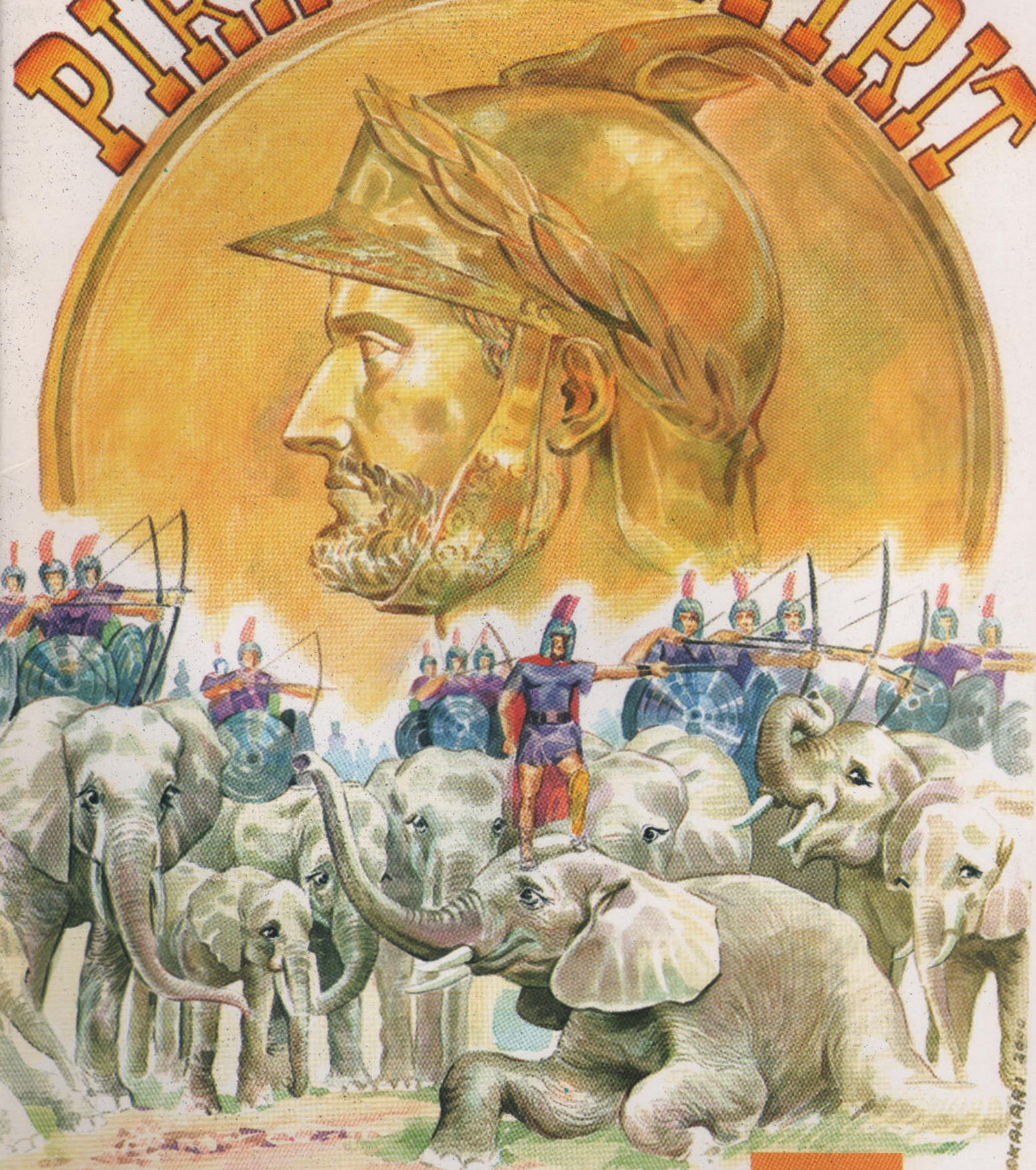

PIRROJA I EPIRIT

BOTIMET
TOENA
TIRANE

V. KURAJI 2000

ODHISE K. GRILLO

CITTA' di CHIERI
CONSIGLIERE COMUNALE
Vincenzo Cucci

Pirroja i Epirit

Ilustrimet nga:
VEHAP KOKALARI

BOTIMET TOENA
Tiranë, 2000

Dikur, në lashtësi, në jug të Shqipërisë ka lulëzuar një mbretëri që u bë e famshme shumë dhe emri i saj erdhi gjer në ditët tona. Ajo quhej Mbretëria e Epirit dhe qendrën e ka pasur në Finiq, apo në Feniki, siç quhej atëherë. Aty banonin, punonin e luftonin epirotët, një fis i madh e i fuqishëm ilir, të cilët i kishte bashkuar, forcuar e përgatitur për punë e për luftë mbreti që u bë legjendë, Pirroja i Epirit.

Kur lindi Pirroja, ndrikullat që e pritën vunë re se në gjoksin e tij të vogël kishte një shenjë bojëkafe, në formën e shpatës.

Ndrikullat e morën në duar foshnjën dhe vrapuan te babai i Pirros, duke thirrur:

- Ky do të bëhet trim! Ky do të bëhet trim!

Nëna e tij e mori në duar, e pushtoi në kraharor, e puthi në ballë dhe i tha të shoqit:

- Perënditë kanë thënë që biri yt dhe imi do të bëhet luftëtar e do të ndjekë rrugën tënde. Ai do ta bëjë më të madhe e më të fortë mbretërinë tonë. Do të jetë aq trim sa para tij do të bien shumë krahina e shtete dhe do të përgjunjen shumë udhëheqës e mbretër... Këtë ma tha në ëndërr një engjell.

- Atëherë mendoj që emrin t'ia vëmë Pirro... Si thua ti?

- E gëzoftë! - iu përgjigj e shoqja e përlotur nga gëzimi.

Ndërsa Pirroja i vogël hidhte hapat e para e rritej duke luajtur me shokët, gjithë epirotët forconin muret mbrojtëse të qyteteve.

Ndërsa Pirroja mundej me shokët lëndinave dhe i vinte poshtë me një dorë, rreth qyteteve hapeshin kanale të pakapërcyeshëm që mbusheshin me ujë.

Ndërsa Pirroja ndeshej me shpata me shokët dhe i forcoheshin muskujt e i bëheshin gur, ushtarët epirotë stërviteshin nga mëngjesi në mbrëmje e nga mbrëmja në mëngjes.

Ndërsa Pirroja mësonte të shtinte me hark e me shigjetë dhe qëllonte gjithmonë në mes të shenjës, epirotët ktheneshin fitimtarë nga betejat.

Kështu Pirroja u rrit dhe u bë trim e burrë dhe Epirit i shkoi nami anembanë Ilirisë e më tutje akoma.

Mirëpo erdhi një ditë e zezë, me shi e me furtunë, me re e me vetëtima dhe babai i Pirros ndërroi jetë e shkoi të shumtët... E qanë e shoqja e Pirroja me lot të nxehtë. E qau gjithë Epiri, se kishte qenë njeri i mirë e i ditur, i drejtë e trim, luftëtar e punëtor dhe kishte bërë shumë për atdheun e vet.

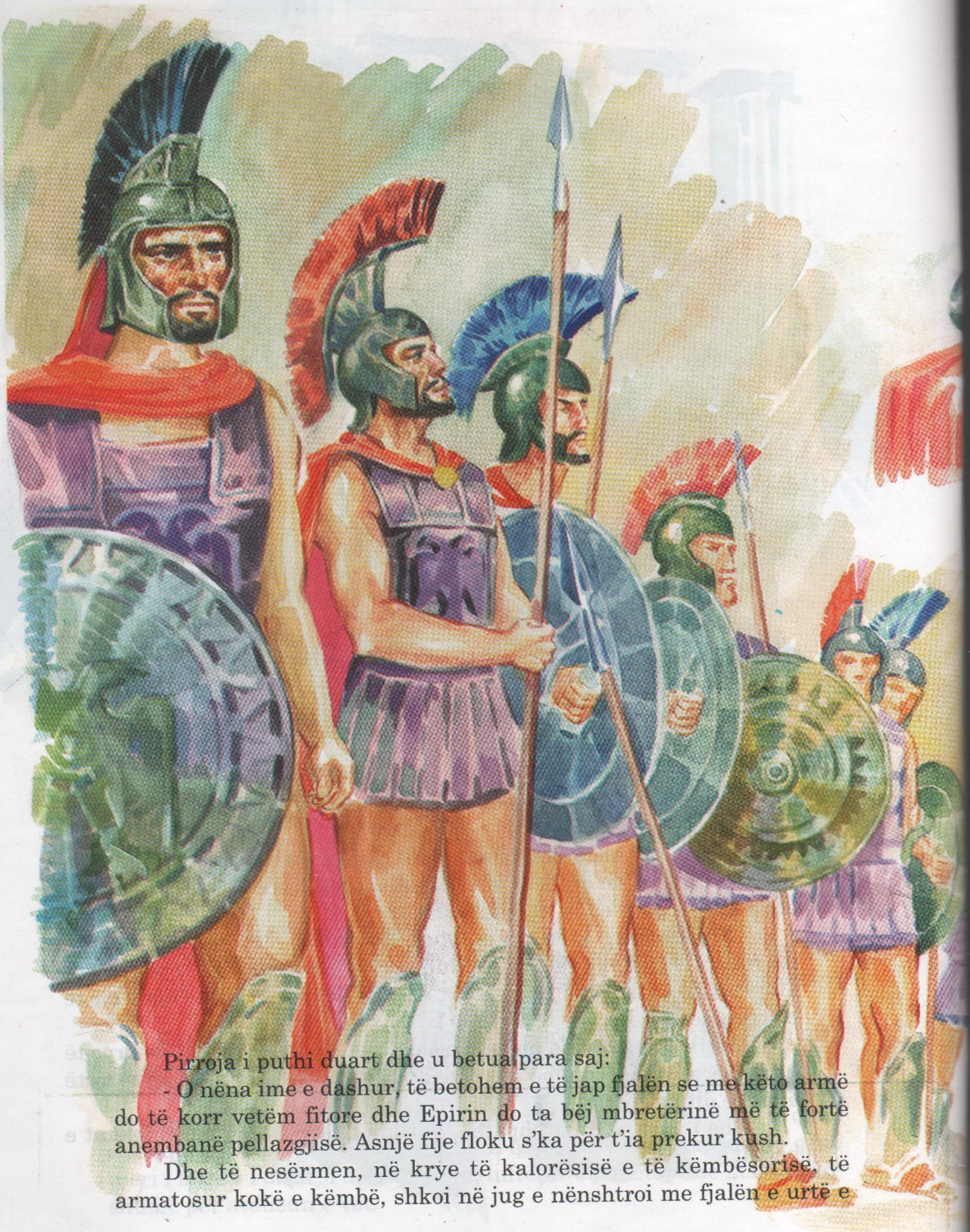
Si e varrosën me nderime të mëdha babanë, Pirroja shkoi para së ëmës, ra në gjunjë dhe i tha:

- Mamaja ime, o nëna më e mirë e më e bukur në botë! Mamaja ime trimëreshë, sot erdhi dita të bëhesh mbretëreshë dhe ta çosh Epirin edhe më përpara e t'ia ngresh emrin më lart...

- Ngrehu, bir, - i tha e ëma. Dhe i dha dorën. - Mbretërinë duhet ta marrësh ti në duar e ta begatosh dhe ta lulëzosh edhe më tepër nga yt atë. Po t'ia shtosh lavdinë gjer lart në qiell. E ku ka në botë djalë më të bukur, më të mirë, më të fortë se ti?

Merre shpatën dhe harkun e shigjetat e babait dhe dil në krye të ushtrisë, se sot më shumë se kurrë Epiri ka nevojë për një dorë të fortë e më të ditur si jotja.

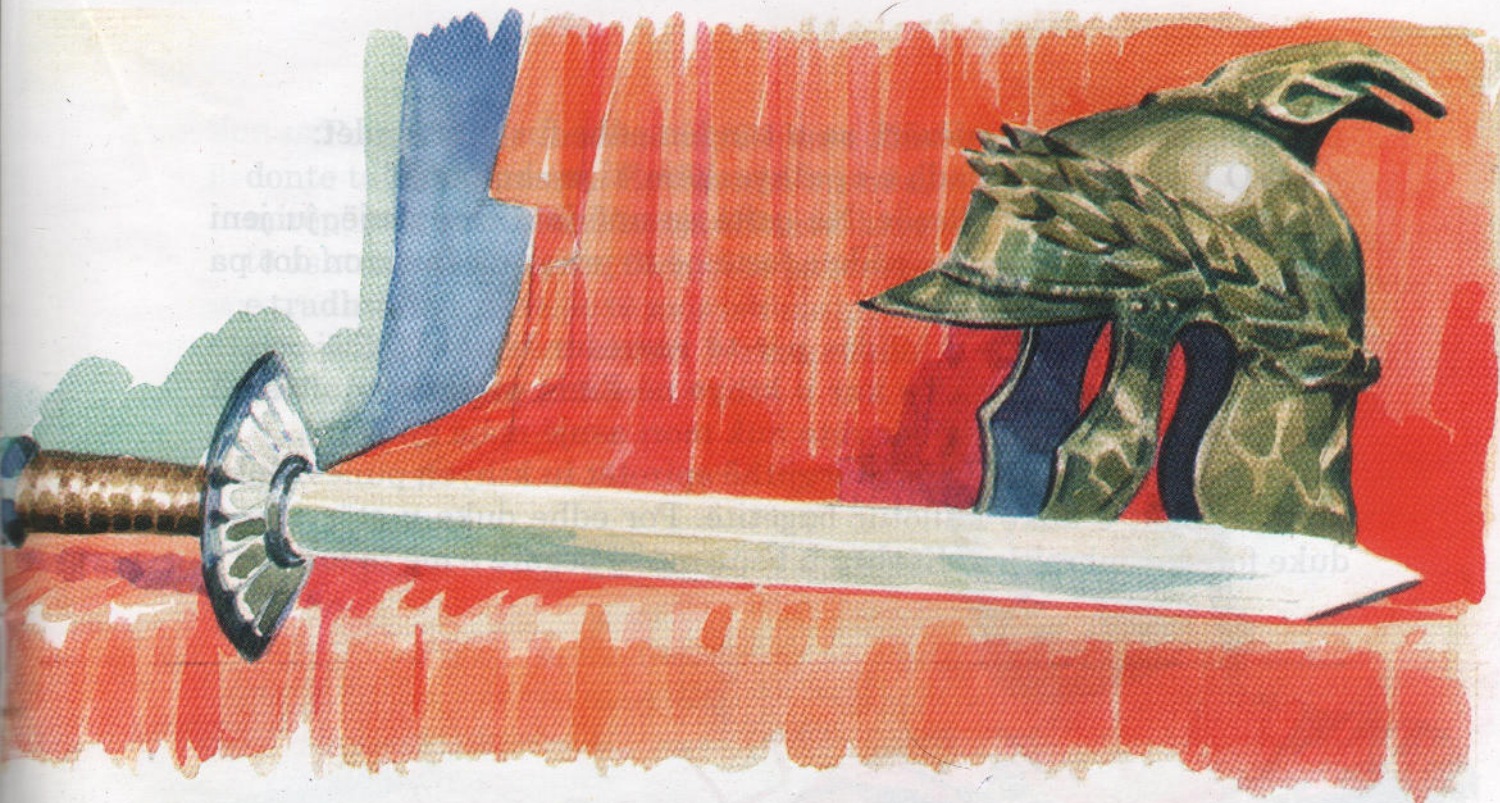
Dhe i vuri në duar shpatën, harkun dhe kukulen me shigjetat e babait.

Pirroja i puthi duart dhe u betua para saj:

- O nëna ime e dashur, të betohem e të jap fjalën se me këto armë do të korr vetëm fitore dhe Epirin do ta bëj mbretërinë më të fortë anembanë pellazgjisë. Asnjë fije floku s'ka për t'ia prekur kush.

Dhe të nesërmen, në krye të kalorësisë e të këmbësorisë, të armatosur kokë e këmbë, shkoi në jug e nënshtroi me fjalën e urtë e

me armët e tij një krahinë që natën i rrëmbente një copë toke e ditën bënte sikur i shtrinte dorën e miqësisë. Pas katër ditë bisedimesh e ndeshjesh me shpata e goditjes me shigjeta, e nënshtroi dhe e bëri sus.

Para se të niseshin për t'u kthyer në kryeqytet, Pirroja u mbajti një fjalim ushtarëve të vet:

- Me ushtarë si ju, unë jam gati të pushtoj botën! - u tha.

Ushtarët thirrën njëzëri, sa u tundën edhe fushat e malet:

- O Pirroja ynë i madh e i pathyeshëm, ti je shqiponjë!

- Faleminderit, vëllezër. Në qoftë se unë jam shqiponjë, ju jeni krahët e mi! Se shqiponja, sado e fortë që të jetë, nuk fluturon dot pa krahë.

Pas kësaj Pirroja u kujdes për të varrosur të rënët dhe për të mjekuar të plagosurit. Dhe kur u kthye në Finiq plaçkën e luftës ua ndau luftëtarëve, ndërsa për vete nuk mori asnjë majë gjilpëre...

Kaloi ca kohë në qetësi dhe gjithë epirotët iu kthyen punës, duke punuar tokat e duke kullotur bagëtitë. Por edhe duke u stërvitur e duke forcuar mbrojtjen. Kështu u bënë më të begatë e më të fortë.

9)

Po një tjetër krahinë ngriti krye dhe
donte ta shkatërronte Epirin nga brenda,
mirëpo sa e mori vesh Pirroja shkoi në krye
të ushtrisë dhe ua preu thonjtë të pabesëve
e tradhtarëve. Dhe po të mos ishin ulur në
gjunjë e po të mos i kishin kërkuar falje,
do t'u priste edhe kokën.

të pinte se e dogji etja. Mirëpo...

pyeti trimat e vet:

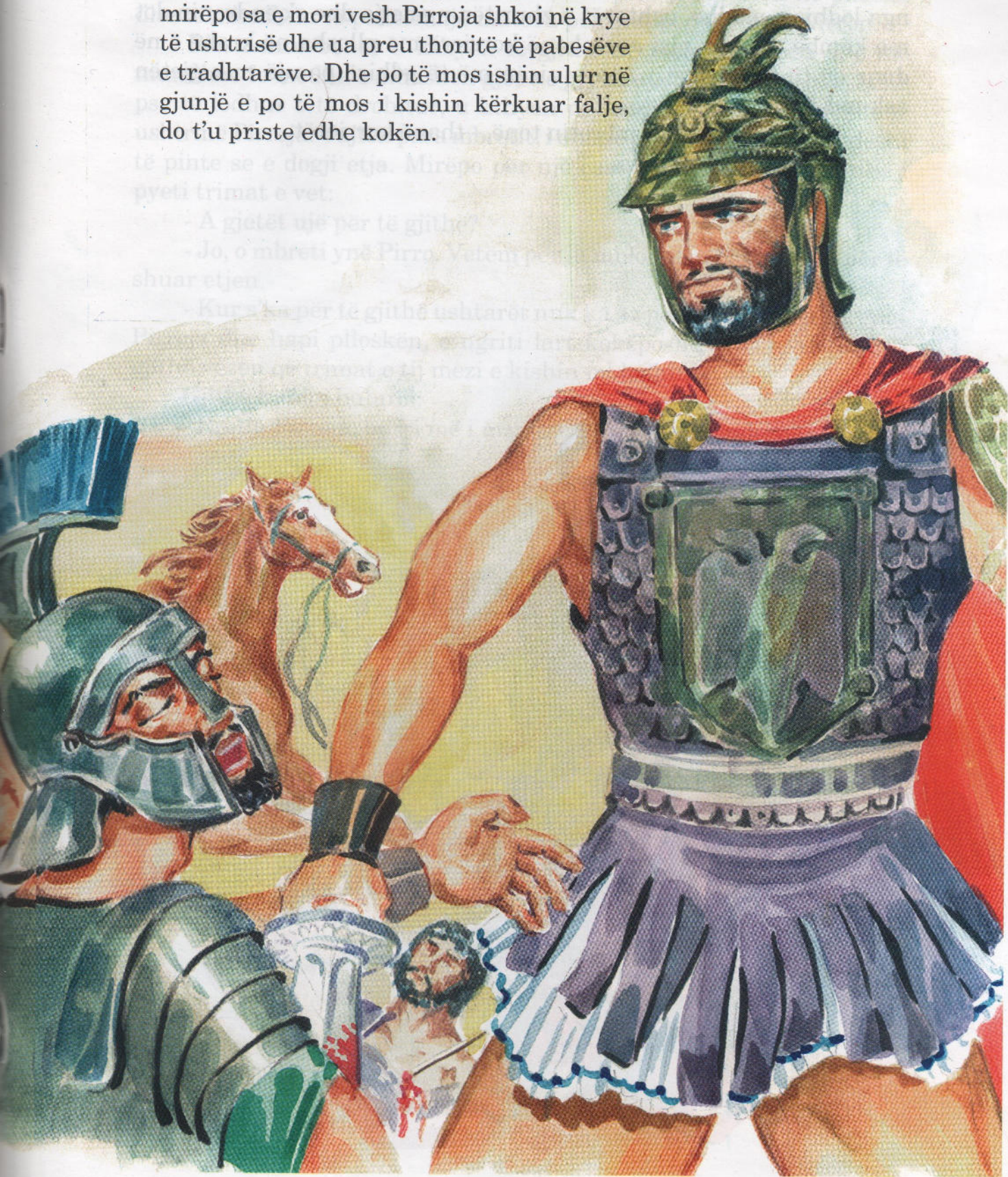
-Jo, o mbreti ynë Pirro. Vetëm...

shuar etjen.

Kur...

hapi pllosken, ngriti...

mezi e kishin...

Ushtri Duke u kthyer për në Finiq ranë në një fushë të shkretë ku nuk rridhte asnjë burim e asnjë curril me ujë. Ca nga beteja që bënë e ca nga lodhja e madhe, ushtarët u zhuritën nga etja dhe s'qëndronin dot më këmbë. Pirroja nisi anembanë korrierë me plloska në krahë e në duar që të gjenin ujë... Ata u nisën më të gdhirë po ujë nuk gjetën askund.

- Të gjejmë pak për mbretin tonë, - thanë korrierët.

- Po ku? - pyetën disa.

Kalin... epirotët lu kthyen punës, duke punuar tok... Por edhe duke u stërvitur e duke forcuar... më të begatë e më të fortë.

Ua tregoj unë, - tha më plaku i tyre. - Tani po gdhin dhe lulet e fletët po mbushen me vesë. Ta mbledhim pikë-pikë vesën në plloska dhe të mbushim të paktën një matara për Shqiponjën tonë, Pirron.

Dhe ashtu bënë. U kthyen të gjithë në bletë e flutura dhe me mundime të mëdha e mbushën gjer në grykë një plloskë. Kështu, edhe pse të lodhur e të drobitur, u kthyen në lëndinat ku kishte fushuar ushtrinë Pirroja. Vajtën para mbretit, i dhanë plloskën dhe Pirroja deshi të pinte se e dogji etja. Mirëpo për një çast e mbylli mataranë dhe i pyeti trimat e vet:

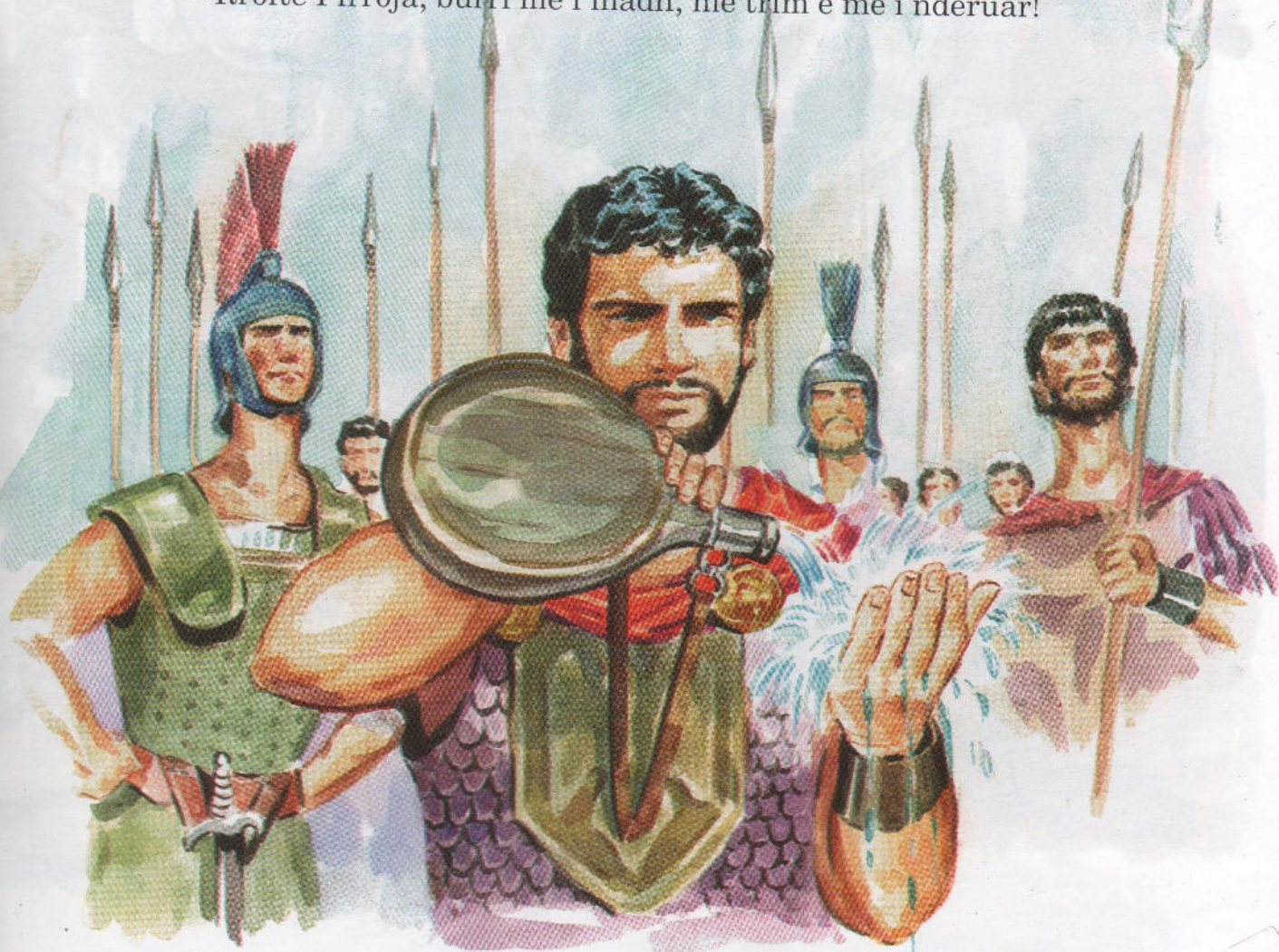
- A gjetët ujë për të gjithë?

- Jo, o mbreti ynë Pirro. Vetëm për ju mblodhëm pak vesë sa për të shuar etjen.

- Kur s'ka për të gjithë ushtarët nuk ka as për mbretin, - u përgjigj Pirroja dhe hapi plloskën, e ngriti lart kokëposhtë dhe e derdhi të gjithë vesën që trimat e tij mezi e kishin mblodhur.

Gjithë kampi buluroi:

- Rroftë Pirroja, burri më i madh, më trim e më i nderuar!

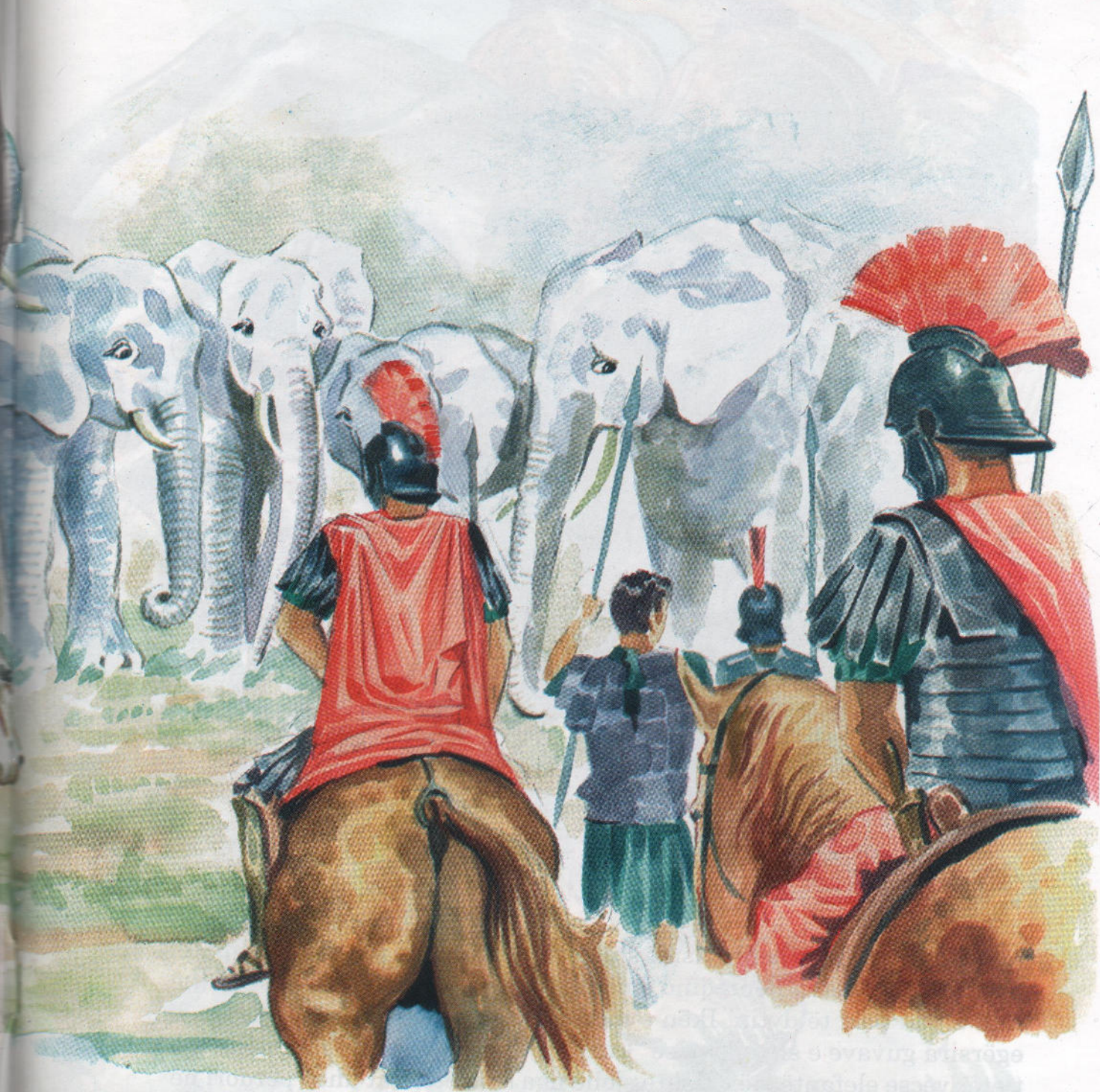

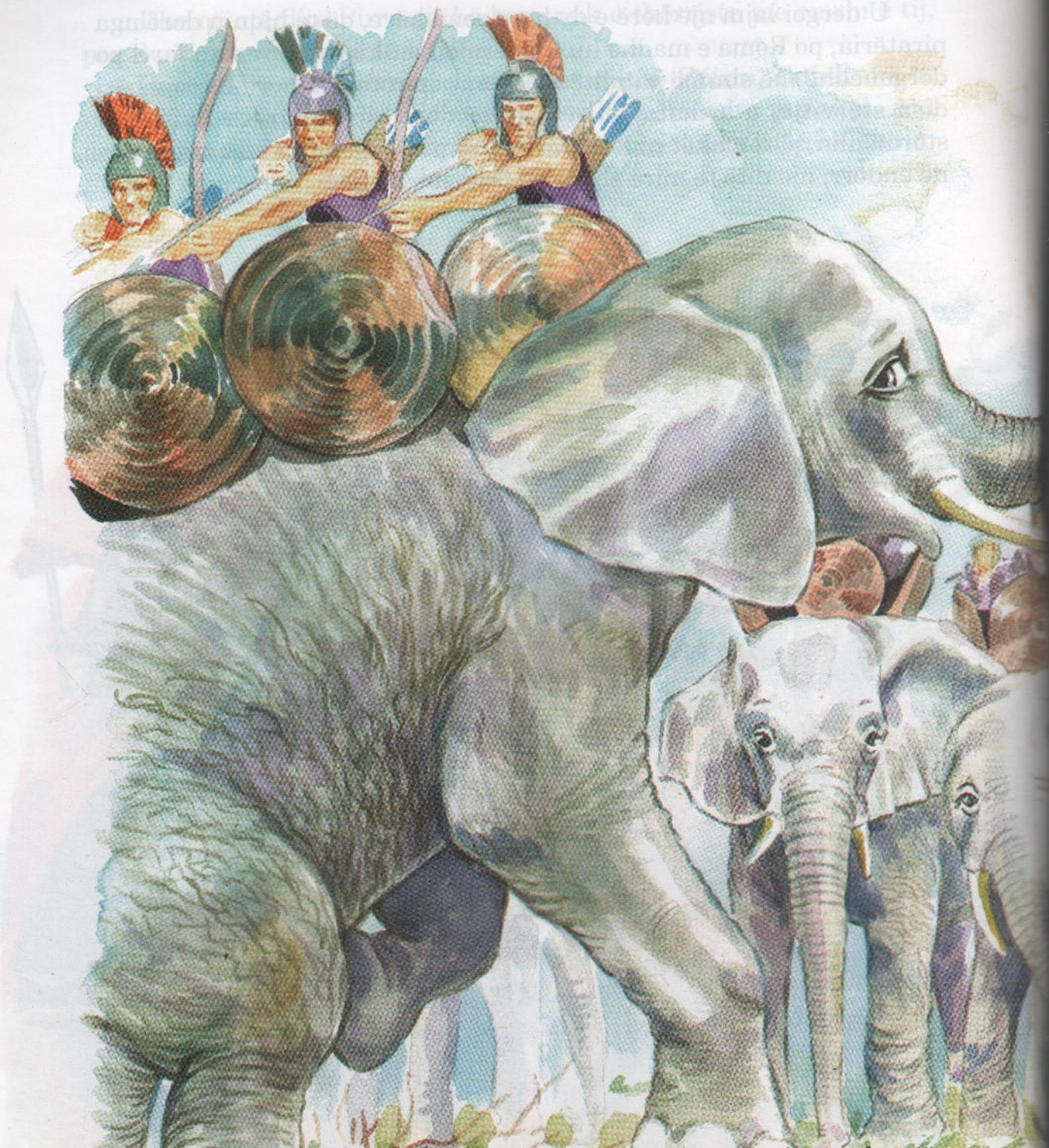
Dhe që atë ditë Pirro gjithë bota nuk e thërriste me emrin e tij, por Burri, me shkronja të mëdha.

Pasi kishte nënshtruar e bashkuar gjithë Epirin, Burrit më të madh, më trim e më të nderuar, po i sillnin telashe romakët. Ata dërgonin anije të shpejta me piratë deti në brigjet e Epirit që vidhnin, plaçkitnin e s'linin dy gurë bashkë.

U dërgoi lajm një herë e dy herë romakëve, që të hiqnin dorë nga piratëria, po Roma e madhe hundëpërpjetë nuk ia vuri veshin fare, po dërgoi edhe më shumë banditë në ujërat epirote. Atëherë Pirroja bëri disa stërvitje, u armatos mirë e mirë dhe, hipur mbi ca kafshë të stërmëdha që romakët nuk u dinin as emrin e që nuk i kishin parë as në ëndërr, një ditë të mirë zbriti në brigjet e Italisë.

Nuk iu desh të hedhë asnjë shigjetë e as të presë ndonjë me shpatë, pasi romakët futën nëntëqind e nëntëdhjetë e nëntë lepuj në bark dhe nuk e pa i pari të dytin. Ikën e morën malet e pyjet dhe u fshehën si egërsira guvave e shpellave se "kuajt" gjigantë të Pirros nuk ishin gjë tjetër veçse elefantë, që i kishte sjellë nga shkretëtirat dhe i përdori në luftë i pari, në të gjithë botën e në të gjitha kohërat.

Si ulën kokat e si i kërkuan mëshirë, romakët e mbushën me kanisqe plot dhurata dhe Burri u kthye në Epir fitimtar, bashkë me shqiponjat e veta.

Si vlen kokat e ai i kërkuar mëshirë, romakët e mbushën me
kanisat plot dhurata dhe burra të këtyre në Epitë të Antark, bashkë me

Nuk kaloi pak kohë, dhe një ditë të zezë, duke kaluar në një qytet grek që sapo e kishte nënshtruar, një grua e qëlloi me një tullë në kokë dhe më trimi, më burri, më i forti e më i zoti nga gjithë mbretërit e asaj bote e asaj kohe, i mbuluar me fitore e lavdi, shkoi në gjirin e Zotit...

LEGJENDA SHQIPTARE - 18

libra të ilustruar për fëmijë

PIRROJA I EPIRIT

Autor: Odhise Grillo

Piktor: Vehap Kokalari

Përkujdesja grafike: Irena Toçi

Janë në qarkullim nga e njëjta kolanë:

SKËNDERBEU

BESA E SHQIPTARIT

DY BATOT DHE ZANA E ILIRISË

MARO KONDA, TRIMËRESHË!

TRIM MBI TRIMA, GJERGJ ELEZ ALIA!

PRITE, PRITE AZEM GALICËN!

KAPEDAN ÇELO PICARI

KËSHTJELLA E ROZAFATIT

PO KU JE ADEM JASHARI?!

KOSTANDINI DHE DHOQINA

OSO KUKA NË KULLË T'BAROTIT

ZANAT E MALIT DHE FUQIA E MUJIT

LEGJENDA E NJË SHKËMBI

BILBILLENJTË TREMBËDHJETË

ZEMRA E NËNËS

NORA E KELMENDIT

LULE, O ZENEL GJOLEKA!

PIRROJA I EPIRIT

DAMJAN HIMARJOT VETËTIMA

MIC SOKOLI ME SHTATË ZEMRA

BOTIMET TOENA

ISBN 9992713089